

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΥΠΟΥ

Επικοινωνία:

Γραφείο Επικοινωνίας
Τομέας Προώθησης και Προβολής, Πανεπιστήμιο Κύπρου
Τηλ. 22894304
ηλ. διεύθυνση: prinfo@ucy.ac.cy
ιστοσελίδα: www.ucy.ac.cy/pr

Λευκωσία, 6 Μαΐου 2015

Συνάντηση Ομάδας Ειδικών της Ευρωπαϊκής Δράσης Cost Action IS 1205

για την παραγωγή προτάσεων για τη διδασκαλία της Ιστορίας

Η παραγωγή εκπαιδευτικών προτάσεων και προτάσεων πολιτικής για τη διδασκαλία της Ιστορίας ήταν το αντικείμενο συζήτησης της συνάντησης που είχε ομάδα ειδικών του Ευρωπαϊκού Ερευνητικού Δικτύου [COST](#) Action IS 1205 __στη

Λευκωσία, στις 8 και 9 Απριλίου 2016. Τη συνάντηση διοργάνωσε το [Εργαστήριο Γενετικής Κοινωνικής Ψυχολογίας](#) του Τμήματος Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου και οι εργασίες της συνάντησης έλαβαν χώρα στο Σπίτι της Συνεργασίας, στην ελεγχόμενη από τα Ηνωμένα Έθνη Νεκρή Ζώνη στη Λευκωσία, την Παρασκευή 8 Απριλίου και το Σάββατο 9 Απριλίου στο Κτήριο Συμβουλίου-Συγκλήτου «Αναστάσιος Γ. Λεβέντης» του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Το COST (European Cooperation in Science and Technology) αποτελεί ένα διακρατικό πλαίσιο για συνεργασία στην τεχνολογία και την επιστήμη και επιχορηγεί ερευνητικές πρωτοβουλίες (COST Actions). Το πρόγραμμα Cost Action IS 1205 έχει ως βασική του θεματολογία τις κοινωνιο-ψυχολογικές δυναμικές των ιστορικών αναπαραστάσεων στη διευρυμένη Ευρώπη.

Προτάσεις για τη διδασκαλία της Ιστορίας

Στην διεπιστημονική ομάδα εργασίας των ειδικών του Cost Action IS 1205 που συναντήθηκε στην Κύπρο συμμετείχαν έξι ακαδημαϊκοί από διάφορες ευρωπαϊκές χώρες με εξειδίκευση στα πεδία της Κοινωνικής Ψυχολογίας, της Ιστορίας και της Ιστορικής παιδείας και Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους εκπαιδευτικούς, ακαδημαϊκούς και ερευνητές με ανάλογη εξειδίκευση. Η ομάδα εργασίας συζήτησε τις εξελίξεις και προκλήσεις γύρω από τη διδασκαλία της Ιστορίας στις (μετα)συγκρουσιακές κοινωνίες της Κύπρου, Βορείου Ιρλανδίας, Ισραήλ και Βοσνίας Ερζεγοβίνης και προχώρησε στην ανάπτυξη προτάσεων για τη διδασκαλία της Ιστορίας. Οι προτάσεις θα κατατεθούν για μελέτη στις αρμόδιες εκπαιδευτικές αρχές 31 κρατών που αντιπροσωπεύονται στο ερευνητικό δίκτυο COST Action IS 1205.

Συμπεράσματα

Τα κύρια συμπεράσματα της εργασίας των ειδικών είναι τα ακόλουθα:

Οι μαθητές και μαθήτριες του 21^{ου} αιώνα είναι απαραίτητο να κατέχουν τις γνώσεις, στάσεις και δεξιότητες κριτικής ιστορικής σκέψης για να μπορούν να αντιμετωπίσουν το αβέβαιο μέλλον και τα εκάστοτε προβλήματα που θα προκύπτουν σε τοπικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο. Υπάρχει η ανάγκη για κριτική αντιμετώπιση εδραιωμένων, εθνοκεντρικών και μη τεκμηριωμένων θέσεων, και αποκάλυψη μύθων και περιστατικών κατάχρησης της Ιστορίας. Οι μαθητές και μαθήτριες καλούνται να αναγνωρίζουν την πολυπλοκότητα, ενθαρρύνονται να προβαίνουν σε τεκμηριωμένες ατομικές ερμηνείες και διευκολύνονται να συμμετέχουν σε επιστημολογικά ευαίσθητο διάλογο για τα ιστορικά ζητήματα. Από το πιο πάνω όραμα για τους μαθητές και μαθήτριες προκύπτουν συνεπαγωγές τόσο για τη διδασκαλία της Ιστορίας στο σχολείο όσο και για τη χάραξη σχετικής εκπαιδευτικής πολιτικής. Θεωρήθηκε, λοιπόν, ως ιδιαίτερα σημαντικό να εμπλουτίσουν οι εκπαιδευτικοί τη θεωρητική τους κατάρτιση με τις παιδαγωγικές συνεπαγωγές που προκύπτουν από κοινωνιο-ψυχολογική γνώση που αφορά την κατανόηση της δυναμικής των διομαδικών σχέσεων και τους μηχανισμούς που σχετίζονται με

την δημιουργία προκαταλήψεων και έλλειψης εμπιστοσύνης μεταξύ των ομάδων. Ιδιαίτερης σημασίας είναι η κατανόηση των αρνητικών συνεπειών της προσέγγισης του παρελθόντος ως «κληρονομιάς» και της καλλιέργειας μονόπλευρων αφηγήσεων θυματοποίησης, οι οποίες καταστρατηγούν την καλλιέργεια του ιστορικού εγγραμματισμού. Κρίθηκε από την ομάδα εργασίας; σημαντικό να γίνεται στην τάξη ρητή διερεύνηση των σχέσεων εθνικής ταυτότητας και ιστορίας και ιδιαίτερα κατανόησης της συχνής χρήσης σε (μετα)συγκρουσιακές κοινωνίες των εννοιών της συνέχειας, των ρεαλιστικών και συμβολικών απειλών καθώς και των απειλών συλλογικής αξίας για περιχαράκωση σε φοβικές και θυματοποιημένες ταυτότητες.

Σε ένα τέτοιο διδακτικό πλαίσιο, οι μαθητές και μαθήτριες θα διευκολύνονται να ενεργοποιήσουν και να καλλιεργήσουν τις μετα-γνωστικές τους δεξιότητες και ιδιαίτερα να συνειδητοποιήσουν πως οι δικές τους αναπαραστάσεις και ιδεολογία επηρεάζουν τον τρόπο που ερμηνεύουν το παρελθόν.

Η διαδικασία, συμπεριλαμβανομένων των μεθόδων και της επιστημολογικής προσέγγισης του ιστορικού γραμματισμού, είναι θεμελιώδους σημασίας και επιτυγχάνεται μέσα από την εμπλοκή των μαθητών και των μαθητριών σε ένα συνεχή ελεύθερο διάλογο, σύνθεση και αξιολόγηση στη βάση του αμοιβαίου σεβασμού μεταξύ των διαφόρων ερμηνειών της ιστορίας από διαφορετικές θεάσεις. Μια τέτοια διαδικασία προϋποθέτει επίσης τεκμηριωμένο διάλογο μεταξύ γεγονότων του παρελθόντος και αυτών του παρόντος αλλά και την καλλιέργεια ιστορικής ενσυναίσθησης.

Τέλος, η ιστορική σκέψη μπορεί να παρέχει ένα σφαιρικό και ολοκληρωμένο πλαίσιο για διάλογο στο παρόν. Οι συμμετέχοντες και οι συμμετέχουσες, ωστόσο, υπογράμμισαν την ανάγκη να ξεκαθαρίσει και να επανα-προσδιοριστεί η θέση της Ιστορίας στο αναλυτικό πρόγραμμα ως διακριτού γνωστικού αντικείμενου ενώ ταυτόχρονα να αναγνωρίζονται και να κεφαλαιοποιούνται με διεπιστημονικές ή και διαθεματικές συνδέσεις η σχέση της Ιστορίας με άλλα γνωστικά αντικείμενα. Ιδιαίτερη αναφορά έγινε στο γνωστικό αντικείμενο της Αγωγής του Πολίτη (ή και Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής) και στις διαφορές στον προσανατολισμό των δύο γνωστικών αντικείμενων παρά την συχνή θεματική τους επικάλυψη.

ΤΕΛΟΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗΣ